

HOLBÆK KOMMUNE

MILJØTILSYNSPLAN 2024 - 2028

**Holbæk
Kommune**

Indhold

Hvad er en miljøtilsynsplan	3
Det geografiske område	4
Kommunens miljøtilsyn – hvad og hvordan.....	6
Virksomheder og husdyrbrug i kategori 1a og 1b.....	7
Kategori 2	7
Øvrige tilsyn	7
Tilrettelæggelse og udførelse miljøtilsyn	9
Forberedelse af tilsyn	10
Udførelse	10
Afrapportering.....	10
Hvad er i fokus på miljøtilsynet	12
Jord- og grundvand	13
Tilsyn med spildevandsforhold.....	13
Opbevaring af olie og kemikalier.....	14
Luft og lugt.....	14
Støj	14
Fokus på affaldet og affaldsplanen	15
Det dialogbaserede tilsyn.....	15
Holbæk Kommunes regulativer og forskrifter	16
Tilsynsindsatsen i 2024-2028.....	17
Miljøtilsynsplanens bidrag til en klima neutral kommune.....	17
Tilsynskampagner.....	18
Samarbejdsrelationer med andre myndigheder.....	19
Sammenfatning	19
Bilag	20
Bilag 1 – Ordforklaring	20
Bilag 2 – Virksomheds og husdyrbrugstyper.....	23
Bilag 3 - Liste over IED-virksomheder og -husdyrbrug i Holbæk Kommune	25
Bilag 4 – Omstillingselementer fra Klimastrategien Holbæk 2050	26
Bilag 5 - Forslag til indarbejdelse af omstillingselementer i miljøtilsynet	27
Bilag 6 - Høringssvar.....	30

Hvad er en miljøtilsynsplan

Miljøtilsynsplanen fastsætter rammerne for Holbæk Kommunes tilsynsindsats i den kommende 4-årige periode og omfatter udelukkende tilsyn, som er lovpligtige efter miljøtilsynsbekendtgørelsen. De øvrige typer af miljøtilsyn behandles ikke i denne plan.

Miljøtilsynsplanen skal offentliggøres når der sker væsentlige ændringer og er et vigtigt element til at skabe åbenhed om Holbæk Kommunes miljøtilsynsindsats samt fokus på tilsynsområdet. Denne plan har været i høring fra XX-XX. De indkomne høringssvar fremgår af bilag 6.

På bilag 1, er der en forklaring på begreber brugt i miljøtilsynsplanen.

Miljøtilsynsplanen 2024 - 2028

Formålet med denne miljøtilsynsplan er at give et indblik i, hvordan Holbæk Kommune planlægger, prioriterer og udfører miljøtilsyn på virksomheder og husdyrbrug i Holbæk Kommune.

Miljøtilsynsplanen vil også give et indblik i, hvilke væsentlige miljøforhold der kontrolleres på miljøtilsynet. Holbæk Kommune lægger stor vægt på, at tilsynsarbejdet er dialogbaseret, så virksomhederne/ husdyrbrugene oplever tilsynet som en hjælp til at overholde lovgivning og en vejledning om miljøforbedringer og forureningsforebyggelse, hvilket også taler ind i Holbæk Kommunes erhvervsstrategi.

Miljøtilsynsplanen skal som noget nyt understøtte Holbæk Kommunes klimaindsats og bidrage til at nå kommunens CO2-reduktionsmål. Klimaindsatsen er formuleret i klimastrategien Holbæk 2050 og de dertilhørende sektorplaner. Besøgene på virksomhederne og husdyrbrugene kan i højere grad kombineres med dialog om fx energi- og ressourceforbrug, CO2-udledning og miljøprofilering mv.

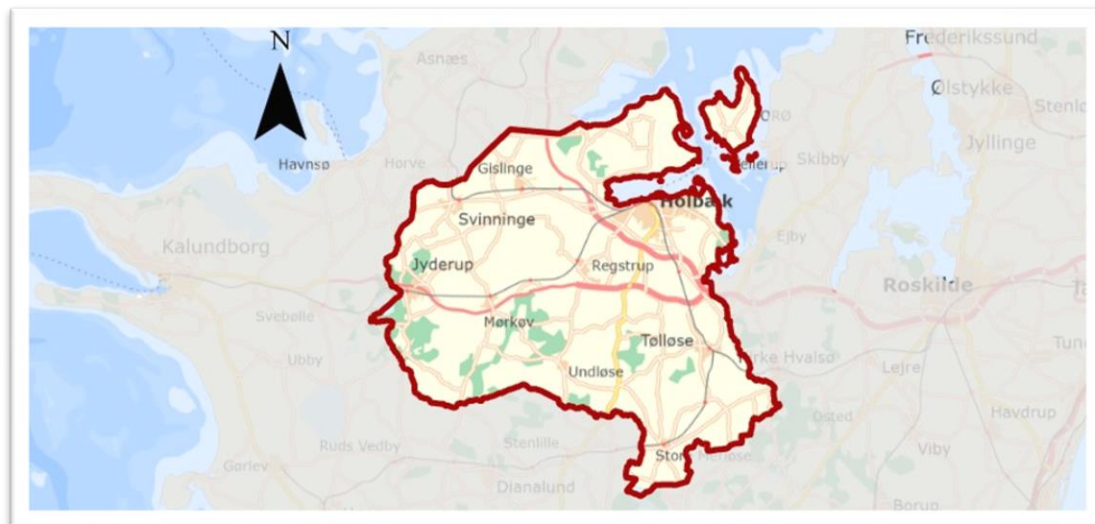
Ved at indarbejde Holbæk Kommunes klimastrategi Holbæk 2050 kan

Miljøtilsynsplanen for 2024-2028 kan sammenfattes i følgende målsætninger:

- udføre basistilsyn eller prioriteret tilsyn på alle typer af virksomheder og husdyrbrug
- fastholde det dialogbaserede tilsyn med kontrol af miljøforhold og dialog om det forebyggende miljø-, klima- og energiarbejde
- sikre høj kvalitet i miljøtilsynene og miljøsagsbehandlingen
- følge op på, at forhold bliver bragt i orden, hvor der er anmærkninger
- rykke ud ved akutte miljøuheld og klager, hvor nødvendigt
- udføre tilsynskampagner, hvor der er sammenspil mellem indsatserne i klimastrategien Holbæk 2050
- sikre et godt sammenspil med fokusområder på erhvervsområdet

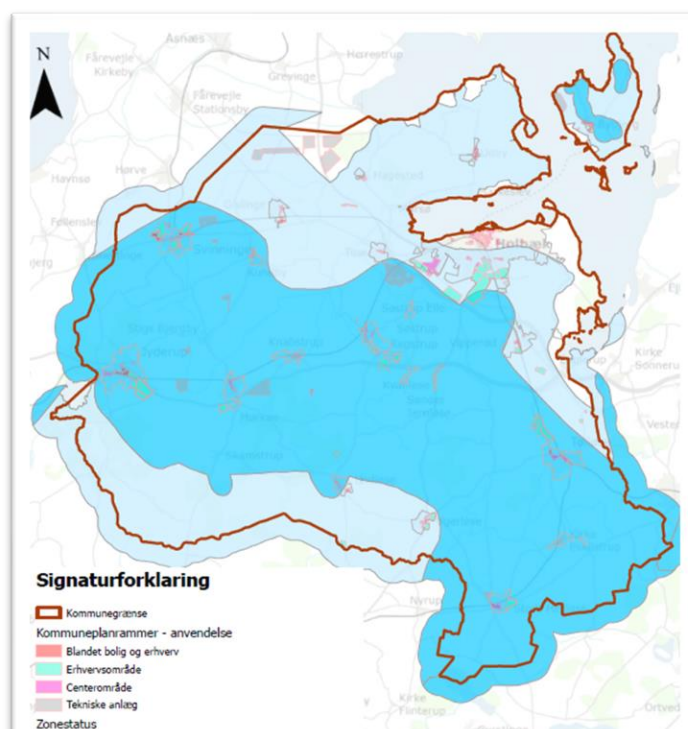
Det geografiske område

Geografisk omfatter denne miljøtilsynsplan Holbæk Kommune, som dækker over et areal på 577 km². Holbæk Kommune er karakteriseret ved primært at være en landkommune, med store sammenhængende landbrugsarealer.

Figur 1: Miljøtilsynsplanens geografiske område: Holbæk Kommune

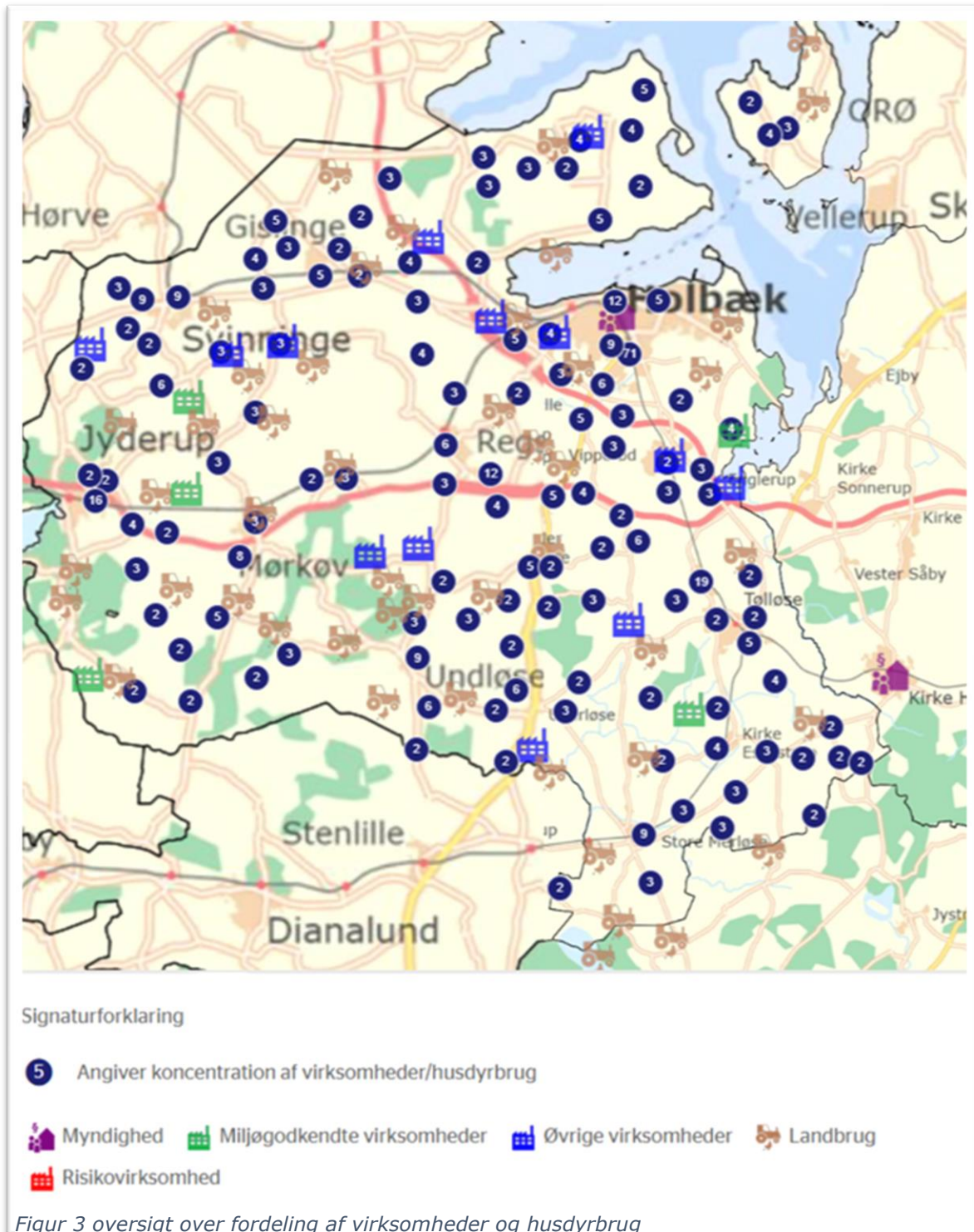
Omkring 66% af Holbæk Kommune er udlagt til område med Særlige Drikkevandsinteresser, og der er derfor mange indvindingsområder til grundvand, hvor det er særligt vigtigt, at der ikke opstår forurening af jord og grundvand fra punktkilder på virksomheder og husdyrbrug. Endvidere er der mange vandløb i kommunen, hvor udledning af forurenende stoffer med spildevand og overfladevand vil have en skadelig virkning på vandløbets tilstand.

Figur 2 Kort over Holbæk Kommune, hvor områder med særlige drikkevandsinteresser (Mørkeblå) og drikkevands interesser (lyseblå) fremgår.

Virksomhedernes geografiske fordeling fremgår af Figur 3. Holbæk Kommunes geografi med mange mindre byområder og åbent land medfører at kommunens virksomheder og husdyrbrug er jævnt fordelt i hele kommunen dog med en højere koncentration af erhvervsområder og virksomheder i og omkring Holbæk by. Holbæk By er også det område, som har de største virksomheder. Mindre virksomheder så som detailhandel, restauranter og autoværksteder, mv. er placeret i centerområderne og spredt godt rundt i kommunens andre større byer: Mørkøv, Svinninge, Undløse, Ugerløse, Jyderup og Tølløse.

Nedenstående kort giver et overblik over koncentrationen og fordelingen af virksomheder og husdyrbrug i Holbæk Kommune

Kommunens miljøtilsyn - hvad og hvordan

Miljøtilsynet et redskab, som Holbæk Kommune benytter, til at sikre at virksomheder og husdyrbrug overholder gældende miljøregler, så der ikke forekommer væsentlig forurening af miljøet. Ud fra CVR-registeret er der i dag registreret omkring 1900 virksomheder og landbrug/husdyrbrug i Holbæk Kommune, hvoraf der pt. føres regelmæssigt tilsyn med ca. 540, som er omfattet af miljøtilsynsbekendtgørelsen.

De virksomheder og husdyrbrug, hvor der er lovkrav om, at der skal føres et regelmæssigt tilsyn, er opdelt i to kategorier: kategori 1b og 1a, og kategori 2. Kategori 1a og 1b virksomheder/husdyrbrug er større og mere miljøtunge end kategori 2. Dette er nærmere beskrevet i næste afsnit.

Holbæk Kommune skal årligt føre tilsyn med minimum 40% af kategori 1a og 1b, hvilket svarer til ca. 46 tilsyn per år fordelt over virksomheder og husdyrbrug. Derudover skal kommunen føre tilsyn med minimum 25% af kategori 2, hvilket svarer til ca. 120 tilsyn per år fordelt over virksomheder og landbrug.

Fælles for alle tilsynspligtige virksomheder og husdyrbrug er, at de er omfattet af brugerbetaling. På bilag 2 er der en oversigt over de virksomheder og landbrug der føres tilsyn med. På tabel 1 viser en oversigt over antallet af årlige udførte tilsyn de seneste 4 år fordelt på virksomheder og husdyrbrug, samt antallet af håndhævelser og gebyrindtægter.

Tabel 1 Antal tilsyn, håndhævelser og gebyrindtægter de seneste 4 år

Tabel 1	2020	2021	2022	2023
Antal tilsyn				
Husdyrbrug	116	103	86	125
Virksomheder	78	79	114	73
Tilsyn i alt	194	181	200	198
Håndhævelser*				
Husdyrbrug	79	126	94	81
Virksomheder	16	7	30	49
Håndhævelser i alt	95	133	124	130
Samlet gebyrindtægter [kr]	143.617,82**	490.136,83	416.441,26	397.811,04

*Håndhævelser er en samlet betegnelse for indskærper, påbud, henstillinger og politianmeldelser.

Der kan ligeledes være flere håndhævelser pr tilsyn, hvorfor antallet af håndhævelser kan overstige antal tilsyn.

**Grundet coronavirus blev mange tilsyn udført digitalt, hvorfor tidsforbrug og følgende gebyrindtægt er lav

Indenfor kommunegrænsen er det ikke kun Holbæk Kommune, som er tilsynsmyndighed på miljøområdet. I visse tilfælde er det Region Sjælland og Miljøstyrelsen, som er tilsynsmyndighed. Region Sjælland er myndighed på tilsyn i grusgravene ved Mogenstrup, Sophienholm og Igelsø. Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed for enkelte større produktionsvirksomheder omfattet af IE-direktivet, heriblandt Strandmøllen A/S, Pharmacosmos samt affaldsdeponiet Audebo Miljøcenter. Når den overordnet tilsynsforpligtelse ligger hos staten eller regionen, fører kommunen tilsyn med affald og spildevandsforhold.

Virksomheder og husdyrbrug i kategori 1a og 1b

I Holbæk Kommune findes der mange typer virksomheder i kategori 1a og 1b. Herunder kan nævnes fjernvarmeværker, grusgrave, plastvirksomheder, betonvirksomheder, virksomheder til produktion af lægemidler, autoophugningsfirma, maskinværksteder, genbrugsstationer, anlæg for håndtering og nyttiggørelse af affald og anlæg til deponering af affald.

Virksomheder i kategori 1a og 1b er typisk godkendelsespligtige, og skal have en miljøgodkendelse. Godkendelsen indeholder typisk vilkår for virksomhedens indretning og drift, som sikrer, at virksomheden ikke påfører omgivelserne væsentlig forurening eller gener i form af lugt, støv eller støj. Denne type virksomheder placeres inden for erhvervsområder, som giver virksomheden mere frihed i forhold til støj mv.

På husdyrbrugområdet omfatter kategori 1a og 1b større husdyrhold med en produktion, som har en ammoniakdeposition på over 750 kg N/år, herunder de fleste svineproducenter, malke- og kødkvægsbesætninger samt store hønseserier. Disse husdyrbrug er tilladelses- eller godkendelsespligtige. En miljøtilladelse eller miljøgodkendelse indeholder vilkår, som sikrer, at husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige gener for omkringboende eller påvirker den omkringliggende natur.

Kategori 1 omfatter også større og mere miljøtunge virksomheder og husdyrbrug, såkaldte IE-husdyrbrug og IE-virksomheder. På bilag 3 er der en liste over aktive IE-virksomheder og IE-husdyrbrug i Holbæk Kommune, samt en nærmere beskrivelse af begrebet.

Kategori 2

Kategori 2 er typisk mindre virksomheder som autoværksteder, mindre maskinværksteder, snedkerier, entreprenører, vognmandsfirmaer, mindre håndværkerfirmaer, kontor- og lagervirksomheder, detailvirksomheder, transportvirksomheder, tankstationer og svømmebade.

Den største gruppe af virksomheder i kategori 2 i Holbæk Kommune er auto -og maskinværksteder, maskinstationer, efterfulgt af transportvirksomheder. Disse udgør samlet 33 % af alle tilsynspligtige virksomheder. Virksomhederne er oftest beliggende inden for byerne og de mindre miljøtunge erhvervsområder.

På husdyrbrugområdet omfatter kategori 2 mindre og mellemstore dyrehold med et produktionsareal på over 100 m² som udgangspunkt. Husdyrbrug i denne kategori kan f.eks. være hestepensioner, stutier og rideskoler men kan også omfatte svine- og kvægbrug samt en række blandede dyrehold.

Øvrige tilsyn

For resten af virksomhederne er der ikke krav om regelmæssige miljøtilsyn. Øvrige virksomheder reguleres efter § 42 i miljøbeskyttelsesloven, og omfatter bl.a. handel- kontor- og lagervirksomheder, ubemandede tankstationer og detailhandel. Her kommer kommunen kun på tilsyn, hvis der er tale om en klagesag, i forbindelse med en tilsynskampagne eller i forbindelse med affaldstilsyn.

Øvrige dyrehold udover kategori 1a, 1b og 2 er reguleret efter husdyrgødningsbekendtgørelsen og miljøaktivitetsbekendtgørelsen. Disse dyrehold er kendetegnet ved at have et erhvervmæssigt dyrehold eller have et oplag af husdyrgødning svarende til et erhvervmæssigt dyrehold, og består primært af dyrehold bestående af f.eks. udgående kvæg, fritgående fjerkræhold eller mindre hestehold på over 4 heste. Kommunen skal føre tilsyn med husdyrgødningsopbevaringen på disse

ejendomme hvert 6. år. Tilsynene er ikke omfattet af miljøtilsynsbekendtgørelsen, men er ofte brugerbetalt.

Tilrettelæggelse og udførelse miljøtilsyn

Tilsynsindsatsen er overordnet set målrettet mod de virksomheder og husdyrbrug, som udgør den største miljørisiko, med fokus på de væsentlige miljøforhold og under hensyntagen til virksomhedernes og husdyrbrugenes egen miljøindsats. Miljøtilsynsbekendtgørelsen indeholder mindstekrav til, hvor hyppigt virksomheder og husdyrbrug skal have miljøtilsyn, disse fremgår af oversigten på tabel 2.

Tabel 2 Skema med opsummering af tilsynsfrekvenser for tilsynspligtige virksomheder og husdyrbrug fra bekendtgørelse om miljøtilsyn

Virksomhedstype	Kategori	Tilsynsfrekvensen	Basistilsyn	Prioriteret tilsyn	Årlige mål for tilsynsaktiviteten
IE-listevirksomheder	1a	1 – 3 år	Alle virksomheder og husdyrbrug skal have et basis-tilsyn i løbet af en 3-årig periode	Et eller flere tilsyn inden for en 3-årig periode, ud fra en miljørisikovurdering, enten som samlet tilsyn eller deltilsyn	Mindst 40 % skal have et fysisk tilsyn hvert år
Listevirksomheder	1b				
IE Husdyrbrug	1a				
Husdyrbrug tilladt efter §16a og b med en udledning på over 750 kg N/år	1b				
Kat 2- virksomheder (bilag 1)	2	1 – 6 år	Alle virksomheder og husdyrbrug skal have et basistilsyn i løbet af en 6-årig periode.	Et eller flere tilsyn inden for en 6-årig periode, ud fra en miljørisikovurdering, enten som samlet tilsyn eller deltilsyn	Mindst 25 % skal have et fysisk tilsyn hvert år
Autoværksteder	2				
Husdyrbrug tilladt efter §16a og b med en udledning på under 750 kg N/år	2				
Øvrige husdyrbrug, som var omfattet af miljøtilsyn før 2017	2				

Kommunen skal således foretage miljøtilsyn, hvor alle virksomhedens og husdyrbrugets miljøforhold gennemgås, med en fastsat hyppighed på minimum hvert tredje år på virksomheder og husdyrbrug i kategori 1 og mindst hvert sjette år på virksomheder og husdyrbrug i kategori 2.

Virksomheder og husdyrbrug vil ofte opleve hyppigere miljøtilsyn, idet der er lovkrav om, at der i forbindelse med miljøtilsyn skal fastsættes en miljørisikoscore, som har indflydelse på tilsynsfrekvensen. Opfyldelse af andre målkrav i tilsynsbekendtgørelsen tilskynder også til hyppigere miljøtilsyn.

I tilsynsarbejdet indgår både fysiske tilsyn på virksomheden og husdyrbruget, hvor miljøforhold gennemgås og kontrolleres, og administrative tilsyn, hvor relevante data fra virksomheden og husdyrbruget kontrolleres ved skrivebordet. Administrative tilsyn kan f.eks. omfatte spildevandsanalyser og støjrapporter samt gennemgang af husdyrproduktioner.

Kommunen udfører forskellige typer af miljøtilsyn:

- **Basistilsyn og Prioriteret tilsyn:**

Miljøtilsyn, hvor alle miljøforhold gennemgås og kontrolleres - kaldes et basistilsyn. Derudover er der krav om, at virksomhederne og husdyrbrugene skal have et tilsyn med baggrund i en miljørisikovurdering eller som opfølgning på en håndhævelse. Dette tilsyn kaldes et prioriteret tilsyn.

- **Kampagne tilsyn:**

Et kampagnetilsyn er en prioriteret miljøindsats, som kan inkludere alle typer virksomheder eller husdyrbrug samt tilsynspligtige og ikke-tilsynspligtige ejendomme.

- **§ 9 tilsyn**

§ 9-tilsyn er et ikke-planlagt tilsyn, som føres ved væsentlige miljøklager eller miljøuheld, hvis relevant før en godkendelse meddeles eller revurderes, samt hvis der er konstateret væsentlige overtrædelser ved tidligere tilsyn.

- **Opstart tilsyn**

Opstart tilsyn er en gennemgang af en ny virksomhed eller husdyrbrugs miljøforhold senest 3 måneder efter opstart.

- **Lukketilsyn**

Lukketilsynet er gennemgang af virksomheden eller husdyrbruget således at matriklen efterlades opryddet og uden risiko for væsentlig forurening.

Forberedelse af tilsyn

Holbæk Kommune anvender miljøstyringssystemet MiljøWeb, der trækker data fra bl.a. CVR- og CHR-registeret. Via systemet udtrækkes årligt en liste over de virksomheder og husdyrbrug, der skal have miljøtilsyn enten på baggrund af den lovpligtige frekvens for kategorien eller på baggrund af risikoscoren ved det forgangne tilsyn.

Inden tilsynet gennemgår kommunen de oplysninger, der er til rådighed om virksomheden eller husdyrbruget, f.eks. rapporter fra tidligere tilsyn, miljøgodkendelser, spildevandstilladelser og oplysninger om jordforurening.

Udførelse

Planlagte tilsyn skal som udgangspunkt varsles med 14 dage, hvis virksomheden eller husdyrbruget ikke indvilger i kortere varsel. Der udføres også uvarslede tilsyn, hvis det skønnes nødvendigt. Uvarslet tilsyn udføres oftest ved klager eller ved opfølgning på håndhævelser. Hvis der ved tilsynet konstateres overtrædelser af loven, håndhæves disse, og der vil efterfølgende blive ført opfølgende tilsyn for at kontrollere, at forholdet er bragt i orden. På baggrund af ovenstående udregnes en miljørisikoscore for virksomheden eller husdyrbruget, hvor bl.a. antallet af håndhævelser bevirker at der foretages hyppigere tilsyn på virksomheden eller husdyrbruget.

Afrapportering

I forlængelse af hvert tilsyn udarbejdes en tilsynsrapport, som beskriver virksomhedens eller husdyrbrugets overholdelse af miljøreglerne, samt eventuelle håndhævelser. Håndhævelser og tilsynsrapporter fra miljøtilsyn på de tilsynspligtige virksomheder og husdyrbrug offentliggøres på Digital Miljø Administration på hjemmesiden www.dma.mst.dk.

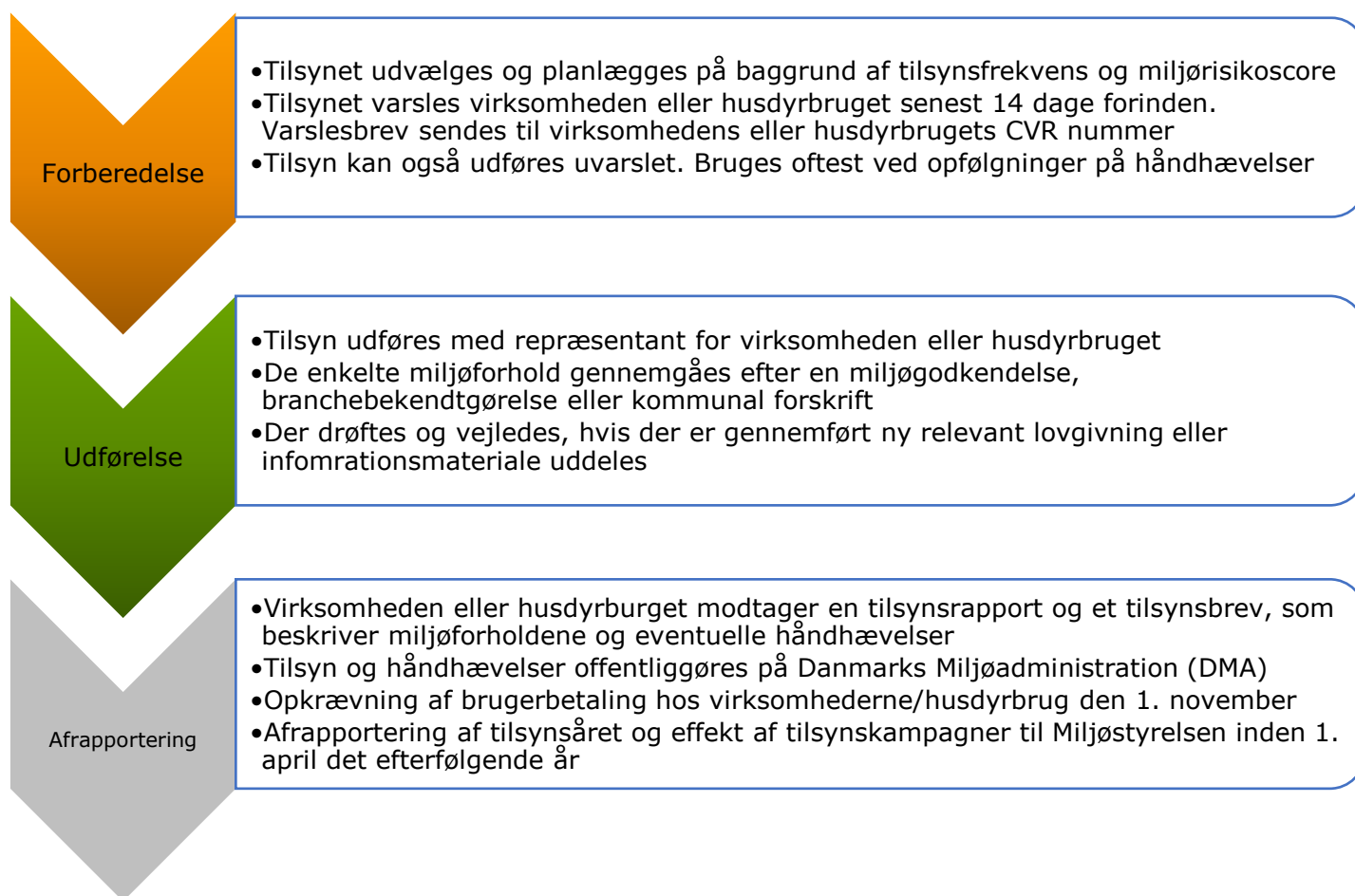
Miljøforhold, som virksomheden eller husdyrbruget skal bringe i orden, beskrives i tilsynsbrevet som en henstilling eller en indskærpelse med en angivet tidsfrist for hvornår forholdet skal være bragt i orden. I få tilfælde meddeles forbud, påbud eller indgives politianmeldelse.

På husdyrområdet fører Holbæk Kommune skærpet praksis for håndhævelser for tilladelses- og godkendelsespligtige husdyrbrug. Hvis en indskærpelse ikke er efterkommet inden for tidsfristen, meldes overtrædelser til politiet.

Tilsynsbreve, som skal sendes til virksomhederne, kvalitetssikres altid af en anden sagsbehandler, hvilket sikrer, at teksten er læsevenlig og forståelig, at love og bekendtgørelser er korrekte og at god forvaltningsskik følges.

En gang årligt indrapporteres kommunens tilsynsindsats til Miljøstyrelsen gennem Danmarks MiljøAdministration. I denne afrapportering beskrives også tilsynseffekten af de lovpligtige kampagnetilsyn, der følges op på om de indrapporterede håndhævelser og opkrævede brugerbetalingen stemmer overens, samt at listen over aktive virksomheder og husdyrbrug er ajourført.

Hele tilsynsprocessen, kan opsummeres som nedenunder:

Figur 4 Opsummering af tilsynsprocessen

Hvad er i fokus på miljøtilsynet

På tilsynene er der stort fokus på at sikre et rent og godt miljø for alle, sikre godt drikkevand til borgerne samt bevare de mange naturskønne områder. Både ved selve tilsynene og i sagsbehandlingen er opmærksomheden rettet mod, at virksomhedernes og husdyrbrugenes indretning og drift ikke må udgøre risiko for jord- og grundvand, medføre forurening af det separate kloaksystem, vandløb, søer og havet samt forårsage væsentlige lugt- og støjgener for omkringboende.

På baggrund af de forrige års håndhævelser, forskellige henvendelser og observationer fra tilsyn, er det muligt at opliste følgende væsentlige miljøforhold på virksomheder og husdyrbrug:

Tabel 3 væsentligste miljøforhold på virksomheder og landbrug

Virksomheder	Husdyrbrug/Landbrug
Risiko for udledning af miljø- eller sundhedsskadelige kemiske stoffer til luften	Risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand ved opbevaring og brug af olier og kemikalier
Risiko for udledning af miljø- eller sundhedsskadelige kemiske stoffer via kloak til rensningsanlægget/vandmiljøet	Risiko for belastning af naturområder med luftbåren ammoniak fra staldbygningerne og fra husdyrgødning på lager eller udsprent på markerne
Risiko for forurening af jord og vandmiljø ved forkert håndtering af miljøfarligt affald	Risiko for forurening af jord og vandmiljø ved forkert håndtering af miljøfarligt affald
CO ₂ -udledning til atmosfæren gennem forbrug af fossilt brændstof	CO ₂ -udledning til atmosfæren gennem forbrug af fossilt brændstof
Gener for omkringboende i form af støj, vibrationer, lugt, lys, støv, m.v.	Methan-udledning fra drøvtyggere
Udledning af drivhusgasser fra f.eks. køleanlæg	Gener for omkringboende i form af støj, støv, lugt, fluer m.v.
	Risiko for udledning og uheld ved håndteringen af flydende og fast husdyrgødning, som kan true omkringliggende naturtyper og vandmiljø

Ved tilsyn kontrolleres driften af virksomhederne eller husdyrbrugene, herunder om driften giver anledning til støj- eller lugtgener, samt hvordan olie og kemikalier håndteres og opbevares. Det primære mål er at forebygge og undgå forurening. Derfor er der især fokus på overholdelse af miljølovgivningen, på potentielle uhensigtsmæssige forhold samt virksomhedens og husdyrbrugets egenkontrol. Tilsynsmedarbejderen er desuden opmærksom på, om der er sket ændringer på virksomheden eller husdyrbruget, der kræver tilladelse eller godkendelse – og om der er ny lovgivning eller tiltag af relevans for virksomheden eller husdyrbruget.

På tilladelses- og godkendelsespligtige virksomheder og husdyrbrug reguleres forholdene med vilkår sat i miljøtilladelsen eller -godkendelsen, mens det på maskinværksteder, renserier, autoværksteder, autolakerier og bilvaskehaller reguleres med en branchebekendtgørelse. For øvrige virksomheder og husdyrbrug reguleres miljøforholdene efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven samt kommunale udstedte forskrifter og regulativer.

Ved tilsyn på husdyrbrug kontrolleres opbevaringen af flydende og fast husdyrgødning, herunder korrekt opbevaring i markstak, på møddingsplads eller i gyllebeholder. Desuden kontrolleres det, om der produceres flere eller andre dyr end det tilladte. Regler og krav er fastsat i husdyrbrug loven og dens bekendtgørelser herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen. Det skal understreges, at kommunerne ikke er tilsynsmyndighed i forhold til opbevaring, brug og forurening med sprøjtemidler, øvrig markdrift eller velfærdsregler på landbrug og husdyrbrug. Disse opgaver ligger hos Landbrugsstyrelsen og Fødevarestyrelsen.

Nedenfor er arbejdet med at forebygge og afhjælpe forurening på en række væsentlige miljøområder i Holbæk Kommune nærmere beskrevet. Nøgleordet er at forebygge forureningen fremfor at rydde op, når uheldet er sket.

Jord- og grundvand

Hovedparten af Holbæk Kommune (ca. 66%) er udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), hvor grundvandsressourcen skal beskyttes for at sikre den fremtidige drikkevandsforsyning. I Holbæk Kommune indvindes der årligt ca. 6,5 mio. kubikmeter vand. Indvindingen sker fra ca. 45 almene vandværker og ca. 42 øvrige vandindvindinger.

I Miljøstyrelsens nye grundvandskortlægning er der udpeget i alt 6.400 ha, svarende til 11 % af kommunens areal, hvor der er en dårlig naturlig beskyttelse, og hvor der sker stor grundvandsdannelse.

I disse områder skal kommunen vurdere, om der skal ske en særlig indsats for at beskytte grundvandet. I den kommende indsatsplan for grundvandsbeskyttelse vil kommunen vurdere, hvilke konkrete indsatser der skal udføres for at forebygge forurening af jord og grundvand i disse områder. Herunder om miljøtilsyn skal opprioriteres af hensyn til grundvandsbeskyttelsen med særlig fokus på håndtering og opbevaring af gødning, olie, kemikalier og farligt affald.

Tilsyn med spildevandsforhold

Et andet væsentligt element i miljøtilsynet er forebyggelse af forurening af vandmiljøet med f.eks. olie, kemikalier, miljøfremmede stoffer og næringsstoffer. Virksomhedernes og husdyrbrugenes spildevand stammer f.eks. fra vaskepladser, møddingspladser, vaskehaller og vaskerier.

På tilsynene kontrolleres bl.a. virksomhedernes produktion af processpildevand. Virksomheder, der udleder processpildevand, har en tilslutningstilladelse, når det skal til renseanlæg, eller en udledningstilladelse, når der er direkte udledning.

Her er der fokus på, at vejledende grænseværdier i tilladelserne for olie, tungmetaller, miljøfremmede stoffer mv. overholdes, så virksomhederne ikke udleder uønsket spildevand, som skal behandles i renseanlæggene, eller at det udledes til f.eks. regnvandsledningerne.

Gentagende overskridelser af grænseværdier for industrispildevand kan begrænse Fors A/S's muligheder for at afhænde slammet fra renseanlæggene. Udfordringen opstår ved, at miljøfremmede stoffer i processpildevandet kan være problematiske, da de bundfældes i spildevandsslammet på renseanlæggene, så grænseværdierne i slammet overskrides. Når grænseværdierne i slammet overskrides, kan slammet ikke udnyttes som et biprodukt til gødning, hvor slammet bliver til en ressource, hvilket er et billigere alternativ til, at det skal bortskaffes som affald.

Opbevaring af olie og kemikalier

På tilsynene kontrolleres, at farligt affald og kemikalier opbevares forsvarligt, dvs. på en tæt belægning, under tag med mulighed for opsamling af spild og uden mulighed for spild på jorden. Tætheden af store nedgravede tanke til benzin og olie kontrolleres jævnligt for at reducere risikoen for forurening af jord og grundvand.

En væsentlig andel af de håndhævelsesreaktioner, virksomhederne og husdyrbrugene har fået gennem de seneste år, skyldes forkert opbevaring af farligt affald samt uhensigtsmæssig håndtering og opbevaring af kemikalier og råvarer. Ved tilsynet bruges derfor tid på at have en dialog med virksomhederne og husdyrbrugene om, hvorvidt deres aktiviteter kan foregå et andet sted på ejendommen, så risikoen for spild til f.eks. regnvandskloakken undgås, eller om der evt. skal etableres olieudskillere på deres afløb, eller opsættes andre forebyggende foranstaltninger for at forebygge forurening af vandmiljøet.

Kommunen har også et særligt fokus på, at virksomhedernes og husdyrbrugenes udendørsaktiviteter ikke forurener vandmiljøet. Forurenende aktiviteter kan f.eks. være oplag af metalkrot eller byggeaffald, vask af køretøjer udenfor godkendte vaskepladser, tankning af landbrugsmaskiner eller spild af olier/kemikalier mv. For at forenkle reglerne og gøre det mere jordnært for virksomhederne og husdyrbrugene har Holbæk Kommune i 2021 udarbejdet en forskrift for opbevaring og håndtering af olier og kemikalier. Denne forskrift sikrer ens praksis for alle.

Luft og lugt

Regulering af lugt og luftforurening er et andet vigtigt element i kommunens miljøtilsyn. Næst efter støjklager er lugt en af de væsentligste kilder til gener hos naboer til virksomheder og i høj grad til husdyrbrug. Den luftforurening, som stammer fra kilder inde på en virksomheds eller husdyrbrugs areal, reguleres. Ved miljøtilsynet gennemgår kommunen f.eks., at virksomhederne overholder krav til udledning af kemiske stoffer i luften, at de vedligeholder og udskifter deres filtre, og at deres skorsten er høj nok til, at de kan overholde nationale grænseværdier for skadelige lugtende stoffer.

Fra landbruget kan der ske en belastning af naturområder med luftbåren ammoniak fra staldbygningerne, fra husdyrgødning på lager eller i forbindelse med udspredning på markerne. De mest udbredte gener for omkringboende er gene relateret til lugt, støj, skadedyr, fluer samt tung trafik. For at forebygge ovennævnte gener gennemgås der ved tilsyn på husdyrbrug gødningsopbevaringen, herunder overdækning af møddingspladser og markstakke samt flydelag eller teltoverdækning på gylletanke.

Virksomhederne og husdyrbrugene har også selv en række forpligtelser, f.eks. at skulle udarbejde egenkontrolrapporter, som nogle virksomheder og husdyrbrug skal sende ind til kommunen. Sådanne rapporter kunne være over luftmålinger, forbrug af opløsningsmidler, miljøledelse samt planer for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab på husdyrbruget.

Støj

Regulering af støj er et andet område i kommunen, der har stor betydning fra borgere samt drift af virksomheder og husdyrbrug. Væsentlige kilder til støj, er støj fra ventilationsanlæg, kompressorer, varelevering, byggepladser, skydebaner, restaurationer, samt støj fra andre fritidsaktiviteter. Kilder til støj reguleres af kommunen ved miljøtilsynet. Kommunen kontrollerer, at nationale, vejledende grænseværdier for støj til naboerne bliver overholdt. Dette gøres i dialog med virksomhederne, om at særligt støjende aktiviteter skal foregå indendørs eller alternativt, placeres længst muligt væk fra naboerne.

På større husdyrbrug er de væsentligste støjkloder ventilationsanlæg, møllerianlæg, afløsning af foder samt intern og ekstern tung transport. Kommunen kontrollerer ved tilsyn, om de vejledende grænseværdier for støj overholdes.

Fokus på affaldet og affaldsplanen

Stort set alle virksomheder og husdyrbrug producerer affald i større eller mindre grad. Derfor vil der på tilsynet sikres, at affald bliver sorteret og bortskaffet, så alt genanvendeligt affald bliver genanvendt, så der kan spares på de fælles ressourcer.

På tilsyn er fokus således, at virksomhederne og husdyrbrugene håndterer deres affald korrekt og at bortskaffelse af farligt affald foregår, så det ikke havner uhensigtsmæssigt i miljøet. Siden 2023 har både virksomhederne og husdyrbrugene, ligesom husstandene, været stillet over for krav om sortering i 10 fraktioner. Ydermere har landbruget fra 1. oktober 2023 ansvaret for at sortere mere landbrugsplast fra, for at sikre højere grad af genanvendelse. Virksomhederne og husdyrbrugene er oftest overladt til selv at navigere i sorteringsregler og lovgivning. På dette område kan kommunen være behjælpelig med vejledning ved de lovpligtige miljøtilsyn.

I mange år har der i forbindelse med tilsyn været fokus på virksomhedernes genanvendelsesmuligheder. Tidligere har der været et samarbejde med Dansk SymbioseCenter om et 'Rest til Ressource'-projekt, hvor der har været fokus på genanvendelsen af affaldet på de små og mellemstore virksomheder. Ved genanvendelse forstås, at virksomhedernes råvarer består af restprodukter fra andre virksomheder, eller at deres eget affald bliver til en ressource for andre virksomheder.

I Holbæk Kommune er der ydermere en række nedbrydningsvirksomheder, som der føres tilsyn med. Ved korrekt sortering af f.eks. byggeaffald, hvor mest muligt frasorteres til genanvendelse, er det muligt at reducere ressourcspildet, hvilket betyder, at der spares på råstofferne.

Fors A/S og Holbæk Kommune har udarbejdet en fælles affaldsplan gældende for perioden 2021-2032, som revideres efter 6 år. Her er indsatsområdet, som er målrettet erhverv og virksomheder, særligt relevant på et miljøtilsyn, da det vil bidrage til, at mere erhvervsaffald sendes til genanvendelse og direkte genbrug, fremfor til forbrændingsanlæg, hvilket også er et tema i klimastrategien Holbæk 2050.

Ydermere træder der fra 2025 nye regler i kraft på affaldsområdet. Affaldstilsynet deles op i et administrativt databaseret tilsyn og et fysisk tilsyn i form af kontrolbesøg hos virksomhederne og husdyrbrugene.

Tilsynet kommer til at omfatte samtlige registrerede CVR-numre i Holbæk Kommune. Frekvensen af affaldstilsyn skal fra 2025 være 1:15 for administrative tilsyn, dvs. at hver 15. virksomhed årligt udtrækkes til administrativt tilsyn. Frekvensen for fysiske tilsyn vil i 2025 være 1:75, dvs. at hver 75. virksomhed årligt udtrækkes til fysisk tilsyn, svarende til et fysisk tilsyn for hvert femte administrative tilsyn. Det styrkede affaldstilsyn, vil udvide antallet af virksomheder, som skal have tilsyn betragteligt og, vil være en god motor for, at der sikres fremdrift og, at Holbæk Kommune rykker nærmere en grønnere affaldshåndtering.

Det dialogbaserede tilsyn

Holbæk Kommune har ved tilsynet stor fokus på, at miljøreglerne overholdes, og i tilfælde af væsentlig forurening eller overtrædelse, kan konsekvent håndhævelse være nødvendig i form af f.eks. påbud eller forbud.

I erhvervsstrategien for Holbæk Kommune er det et mål, at virksomhederne skal opleve kommunen som en samarbejdspartner. Der lægges derfor stor vægt på, at tilsynsarbejdet er dialogbaseret, så virksomhederne og husdyrbrugene oplever tilsynet som en hjælp til at overholde lovgivningen og som vejledning om miljøforbedringer.

En god og respektfuld dialog giver samtidig mulighed for at inspirere og medvirke til, at virksomheder og husdyrbrug gør en frivillig indsats for at mindske miljøpåvirkningen. På miljøtilsynene med virksomhederne og husdyrbrugene drøftes blandt andet implementeringen af de nye affaldsordninger, initiativer til energibesparelser, CO2-reduktion, indførelse af miljøstyring, naturpleje m.v.

Holbæk Kommunes regulativer og forskrifter

På nogle områder kan eller skal kommunen udarbejde et regulativ eller en forskrift, som nærmere præciserer, hvilke miljøkrav, der skal overholdes. Vi har i Holbæk Kommune udarbejdet følgende regulativer, vejledninger og forskrifter:

- Regulativ for husholdningsaffald
- Regulativ for erhvervsaffald
- Vejledning for fjerkræhold i boligområder
- Forskrift for opbevaring af farlige råvarer, affald, stoffer og produkter
- Regulativ for tomgang med motorkøretøjer
- Forskrift for bygge- og anlægsarbejder i Holbæk Kommune
- Regulativ for kommunale tømningsordninger
- Forskrift vedrørende miljøkrav i forbindelse med indretning og drift af restaurationer i Holbæk Kommune

Regulativer, vejledninger og forskrifter sikrer, at erhvervsdrivende og private på forhånd er klar over, hvilke krav vi stiller. Det er særligt relevant på de områder, hvor vi som kommune kan anlægge en vurdering. Ved miljøtilsyn kontrollerer vi ligeledes, at relevante regulativer og forskrifter er overholdt.

Tilsynsindsatsen i 2024-2028

Miljøtilsynsplanens bidrag til en klima neutral kommune

Det er Holbæk Kommunes ambition, at miljøtilsynsplanen fremadrettet i højere grad også skal tage afsæt i kommunens klimastrategi Holbæk 2050. Når der føres et aktivt miljøtilsyn på såvel lovpligtige tilsynsvirksomheder og -husdyrbrug, som ikke-tilsynspligtige virksomheder og husdyrbrug, kan miljøtilsynsplanen understøtte de udpegede omstillingselementer i klimastrategien Holbæk 2050. I klimastrategien er der integreret en række sektorplaner:

- Spildevandsplanen
- Affaldsplanen
- Mobilitetsplanen
- Strategisk Varmeplan
- Strategi for klimatilpasning

Ved at indarbejde klimastrategien Holbæk 2050 sikres det, at der er en synergi gennem tilsynsindsatsen og kommunens mål på vejen mod en 70 % reduktion i udledning af CO₂ i 2030. Klimastrategien Holbæk 2050 udgør en paraply for alle kommunens del- og sektorplaner. I handleplanen for Holbæk 2050, <https://holbaek.dk/borger/teknik-og-miljoe/baeredygtig-omstilling/klimastrategien-holbaek-2050/> er der udpeget 16 omstillingselementer som bidrager til indfrielse af målsætningen.

På nedenstående tabel, som er et uddrag fra Klimastrategien, fremgår de forskellige temaer og omstillingselementer på landbrugs- og virksomhedsområdet. Alle omstillingselementerne kan potentielt indgå i miljøtilsynet på virksomheder og husdyrbrug i kommunen. For at illustrere, hvordan klimastrategien kan indarbejdes i miljøtilsynet, er omstillingselementer 12 samt 15 i første omgang udpeget på hhv. landbrugs- og virksomhedsområdet som temaer, hvor der er god sammenhæng og, som kunne indgå som led i den lovpligtige tilsynsindsats. Dette står nærmere beskrevet i bilag 5 – Forslag til indarbejdelse af omstillingselementer i miljøtilsynet

Tabel 4 Omstillingselementer fra klimastrategien Holbæk 2050 på husdyrbrug og virksomhedsområdet

	#	Tema	Omstillingselement	Primære plan
	10	Landbrug og areal-anvendelse	Udtag af lavbundsgrunde	Holbæk 2050
	11	Landbrug og areal-anvendelse	Skovrejsning	Holbæk 2050
	12	Landbrug og areal-anvendelse	Implementering af til-tag i landbrugsaftalen	Holbæk 2050
	13	Landbrug og areal-anvendelse	Omlægning til økologi	Holbæk 2050
	14	Industri og øvrige	Udfasning af naturgas til procesformål	Holbæk 2050
	15	Industri og øvrige	Reduktion af udledninger fra køle- og oplosningsmidler	Holbæk 2050
	16	Industri og øvrige	Grønnere affaldshåndtering	Affaldsplan, Spildevandsplan

Tilsynskampagner

Tilsynskampagnerne er et af de værktøjer, som kan tages i brug, så miljøtilsynet ikke kun spænder over de lovpligtige miljøtilsyn. Efter bekendtgørelse om miljøtilsyn er der krav om, at der årligt skal udføres to tilsynskampagner målrettet virksomheder og husdyrbrug. Kampagnerne kan have fokus på et særligt miljøtema eller være rettet mod en udvalgt branche. Kampagnerne må omfatte alle typer af virksomheder og husdyrbrug, men der skal indgå virksomheder eller husdyrbrug omfattet af brugerbetaling. Tilsynskampagnerne, vil blive tilrettelagt så de medvirker til at opnå målsætningerne i klimastrategien.

Hvert år ved årsskiftet skal der evalueres på de gennemførte tilsynsarbejder og effekten af de tilsynskampagner, som er udført. Dette indrapporteres til Miljøstyrelsen. Den årlige afrapportering kan være et vigtigt element for løbende at holde overblikket og gøre status. For at sikre transparens vil denne afrapportering gøres offentligt tilgængelig på Holbæk Kommunes hjemmeside.

Holbæk Kommune har også hjemmesiden www.klimabarometer.holbaek.dk hvor man kan følge fremdriften ift. målene i Holbæk 2050.

I nedenstående tabel 5 kan man se de udførte tilsynskampagner for virksomheder og husdyrbrug siden 2017.

Tabel 5 Tidligere udførte tilsynskampagner på virksomheder og husdyrbrug

Tilsynskampagner
Tilsynskampagner 2017 – 2018 – Virksomheder Tema: Fyraftensmøder omkring miljøtilsyn
Tilsynskampagne 2019 – Virksomheder Tema: Tilsyn på uanmeldte autoværksteder
Tilsynskampagne 2020 – Virksomheder Tema: Benzinstationer i OSD
Tilsynskampagne 2022 – 2028 – tværgående på virksomheder og husdyrbrug Tema: AdBlue på husdyrbrug og virksomheder (2022 – 2028) Tilsynskampagne 2022 - Virksomheder Tema: Benzinstationer med vaskehal i og udenfor OSD (fortsat fra 2020)
Tilsynskampagne 2022 – 2028 – tværgående på virksomheder og husdyrbrug Tema: AdBlue på husdyrbrug og virksomheder (2022 – 2028) Tilsynskampagne 2023 – Husdyrbrug Tema: Vejledning om læskure

Samarbejdsrelationer med andre myndigheder

Tilsyn med virksomheder og husdyrbrug udføres som et samarbejde på tværs af afdelinger i Vækst og bæredygtighed mellem Virksomhedsteamet og Landbrugsteamet i hhv. Plan & Erhverv og Natur & Miljø.

I forbindelse med tilsynsarbejdet kan det være af afgørende betydning at have et stærkt samarbejde både internt i kommunen, på tværs af afdelinger og myndighedsområde, samt eksternt i forhold til andre myndigheder.

Blandt de eksterne samarbejdspartnere kan nævnes fx Region Sjælland i forbindelse med forurenede jord, FORS A/S i affaldshåndtering og spildevand, Politiet og Beredskabsstyrelsen.

Der er desuden et aktivt og formaliseret samarbejde via SHORKS, som er et samarbejde mellem kommunerne på Vestsjælland mellem Slagelse, Holbæk, Odsherred, Ringsted, Kalundborg og Sorø kommuner på virksomhedsområdet.

I regi af KTC-netværket med sagsbehandlere på husdyrbrugområdet på Sjælland arrangeres temadage om aktuelle miljøemner, ligesom der sker erfaringsudveksling og sparring om aktuelle sager og ny lovgivning. Temadagene er med til at højne kvaliteten af miljøtilsynet og miljøarbejdet i Kommunen og dels, er med til, at vi opnår en ensartet praksis på de områder, hvor der skal foretages en vurdering.

Holbæk Kommune har et udstrakt samarbejde med Miljøstyrelsen omkring virksomheder, hvor miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed.

Hvis kommunen under et tilsyn eller i anden forbindelse opdager åbenlyse overtrædelser, som ikke er under kommunens myndighed, skal vi meddele det til den relevante myndighed. I enkelte sager samarbejdes der af og til direkte med en af disse myndigheder, når det kan sikre en hurtig og effektiv løsning af et miljøproblem. Myndighederne kan typisk være Miljøstyrelsen, Landbrugsstyrelsen og Fødevarestyrelsen

Derudover er vi med i den landsdækkende forening Envina, som er foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige.

Sammenfatning

Miljøtilsynsplanen for 2024-2028 kan sammenfattes i følgende målsætninger:

- udføre basistilsyn eller prioriteret tilsyn på alle typer af virksomheder og husdyrbrug
- fastholde det dialogbaserede tilsyn med kontrol af miljøforhold og dialog om det forebyggende miljø-, klima- og energiarbejde
- sikre høj kvalitet i miljøtilsynene og miljøsagsbehandlingen
- følge op på, at forhold bliver bragt i orden, hvor der er anmærkninger
- rykke ud ved akutte miljøuheld og klager, hvor nødvendigt
- udføre tilsynskampanjer, hvor der er sammenspil mellem indsatserne i klimastrategien Holbæk 2050
- sikre et godt sammenspil med fokusområder på erhvervsområdet

Bilag

Bilag 1 - Ordforklaring

Autoværksteder:	Autoværksteder er en branchebetegnelse, som omfatter autoværksteder, autolakerier og undervognsbehandlere samt tankstationer med vaskehal. Er reguleret af bekendtgørelse om miljøkrav ved drift af autoværksteder.
Basistilsyn:	Regelmæssige miljøtilsyn med virksomheder omfattet af bekendtgørelse om miljøtilsyn, samt øvrige virksomheder. Virksomheder skal have basistilsyn i overensstemmelse med tilsynsfrekvensen for virksomhedstypen. Et basistilsyn skal gennemføres som et samlet tilsyn.
Bilag 1-virksomheder:	Mindre produktionsvirksomheder, optaget på bilag 1 til bekendtgørelse om brugerbetaling f.eks. maskinværksteder, plastfremstillingsvirksomheder, porcelænsfabrikker, trykkerier, snedkerier, entreprenører og vognmandsforretninger.
Brugerbetalning:	Virksomheder omfattet af bekendtgørelse om brugerbetaling for tilsyn og godkendelse. Brugerbetalning gælder for IE-listevirksomheder, listevirksomheder, bilag 1-virksomheder, autoværksteder og ejendomme med erhvervsmæssigt dyrehold. Der opkræves betaling for de faktiske timer, der anvendes på tilsyn og sagsbehandling dvs. forberedelse af tilsyn, fysiske tilsyn, opfølgning og sagsbehandling efter tilsyn. Brugerbetalings taksten skal pr. 1. januar 2024 differentieres således at landbrug skal betale en timetakst som årligt fastlægges af miljøstyrelsen og for virksomheder skal der søges fuld dækning for kommunens udgifter på dette område, hvorfor taksten vil være markant højere. Taksterne reguleres årligt.
DMA:	Dansk Miljø Administration, en hjemmeside under Miljøstyrelsen – www.dma.mst.dk - hvor kommunerne løbende skal indberette deres tilsyn og håndhævelser på virksomhederne. Hjemmesiden er offentligt tilgængelig.
Fysiske tilsyn:	Der skelnes mellem et "fysisk tilsyn" og "administrativt tilsyn". Ved fysisk tilsyn er vi fysisk tilstede på virksomheden, og ser, gennemgår og kontrollerer miljøforhold. Ved administrativt tilsyn sidder vi bag skrivebordet og kontrollerer indsendte oplysninger og data f.eks. resultater af spildevandsprøver, årsopgørelser og driftsjournaler.
Husdyrbrug:	Betegnelse for en ejendom, som overskrider miljøaktivitetsbekendtgørelsens grænse for et erhvervsmæssigt dyrehold og med et produktionsareal på over 100 m ² .

IE-listevirksomheder:	Særligt forurenende virksomheder, som skal have en miljøgodkendelse indeholdende vilkår og krav til miljøforhold, og hvor virksomhedstypen er omfattet af bilag 1 i bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed.
IE-husdyrbrug:	Husdyrbrug, som er godkendt til flere end 750 stipladser til søer, flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller flere end 40.000 stipladser til fjerkræ, efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller § 33 i lov om miljøbeskyttelse.
Listevirksomheder:	Større produktionsvirksomheder, der kræver en miljøgodkendelse som indeholder vilkår og krav til miljøforhold. Virksomhedstypen skal være omfattet af bilag 2 i bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed.
Miljørisikovurdering:	En vurdering, der foretages på baggrund af en miljørisikoscore, som består af en række vægtede parametre (Miljøledelse og systematik, regelefterlevelse, håndtering og opbevaring af kemikalier og farligt affald, emissioner til luft, jord og vand, samt lokalitetens sårbarhed). Miljørisikovurderingen foretages med henblik på at fastsætte tilsynsfrekvensen for den enkelte virksomhed.
Offentliggørelsesrapport:	En rapport, der skal offentliggøres efter hvert fysiske tilsyn på en virksomhed. Senest fire måneder efter tilsynet skal rapporten offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside (DMA) med oplysninger om hvad tilsynet omhandlede, om der er kontrolleret for jordforurening, om der er foretaget egenkontrol samt hvilke håndhævelser tilsynet gav anledning til.
Prioriteret tilsyn:	Tilsyn udover et basistilsyn målrettet virksomheder, hvor tilsynsmyndigheden på baggrund af miljørisikovurderingen vurderer, at der skal føres flere tilsyn. De prioriterede tilsyn kan være deltilsyn eller et samlet tilsyn, der som minimum er målrettet de områder og aktiviteter, som er årsagen til tilsynet. Tilsyn, der gennemføres som led i en tilsynskampagne, regnes som et prioriteret tilsyn.
Samlet tilsyn:	En gennemgang af virksomhedens samlede miljøforhold. Et samlet tilsyn kan bestå af et eller flere fysiske tilsynsbesøg og administrative tilsyn, som f.eks. gennemgang af virksomhedens egenkontrol m.v. Der indgår som minimum et fysisk tilsyn i et samlet tilsyn.
Svømmebade	Svømmehaller og -bassiner, varmtvandsbassiner og kurbade. Anlæggene er omfattet af bekendtgørelse om svømmebadsanlæg og disse vandkvalitet. Hygiejnen i bassinerne og i badeområder kontrolleres løbende.
Tilsynskampagne	Afgrænset tilsynsindsats rettet mod en branche eller et miljøtema. I tilsynskampagnen skal der opstilles mål for indsatsen, og effekten af kampagnen skal vurderes. Der skal årligt udføres to tilsynskampagner.
Vandværker:	Både kommunale vandforsyningsanlæg og private vandværker kaldes almene vandforsyninger. Vandværkerne er omfattet af lov om

	vandforsyning samt bekendtgørelse om vandkvalitet, og det skal sikres, at drikkevandet der leveres til borgere og virksomheder er af god kvalitet.
Øvrige virksomheder	Øvrige virksomheder, som reguleres efter § 42 i miljøbeskyttelsesloven, f.eks. mindre maskinværksteder og snedkeri, handel- kontor- og lagervirksomheder, ubemandede tankstationer, butikker, mindre transportvirksomheder, boligområders affaldsstationer

Bilag 2 - Virksomheds og husdyrbrugstyper

Virksomhedstyper	Branche / Hovedaktivitet	Antal
IE-listevirksomheder	5.4 Deponeringsanlæg	(1)*
	5.3 Nyttiggørelse (affaldsbehandling)	1*
	4.5 Fremstilling af farmaceutiske produkter	(1)*
	4.2 Fremstilling af gasser	(1)*
	I alt	4
Listevirksomheder	A203: Støvfrembringende overfladebehandling af jern og metal	3
	A205: Virksomheder der foretager forarbejdning af jern/stål mv	2
	B202: Cementstøberier, betonstøberier og betonblanderier	4
	C201: Oplag af mineralolieprodukter	4
	C202: Asfaltfabrikker	1
	D208: Virksomheder, der fremstiller plastprodukter ved sprøjtestøbning, ekstrudering herunder kalandring eller ved termoformning	3
	G201: Kraftproducerende anlæg, varmeproducerende anlæg, gasturbineanlæg og motoranlæg (5-50 MW)	2
	G202: Kraftproducerende anlæg, varmeproducerende anlæg, gasturbineanlæg og motoranlæg (1-5 MW)	1
	H201: Udendørs motorsportsbaner og knallertbaner samt køretekniske anlæg.	2
	H202: Lufthavne, flyvestationer og flyvepladser****	2
	J203: Udendørs skydebaner****	9
	K203: Anlæg for midlertidig oplagring af farligt affald forud for nyttiggørelse eller bortskaffelse og rekonditionering	2
	K206: Anlæg, der nyttiggør ikke-farligt affald	18
	K209: Autoophugning (autogenbrug)	1
	K211: Genbrugspladser med affald fra private og lignende affald fra erhvervsvirksomheder	6
	K212: Anlæg for midlertidig oplagring eller rekonditionering af ikke-farligt affald eller affald af elektrisk og elektronisk udstyr forud for nyttiggørelse eller bortskaffelse**	8
	I alt	71
Maskinværksted	MVB Større maskinværksteder og fabrikker > 1000m2	2
	I alt	2
IE-husdyrbrug (kategori 1a)	H § 12 stk. 1, nr. 1: Sohold, som er godkendt efter tidligere gældende regler	5
	H § 12 stk. 1, nr. 2: Slagtesvinehold, som er godkendt efter tidligere gældende regler	3
	H § 16 a, stk. 2 nr. 1: Sohold IED	5
	H § 16 a, stk. 2 nr. 2: Slagtesvinehold IED	5
	I alt	18
Kategori 1b-husdyrbrug	H § 11, med BAT: Husdyrbrug, som er godkendt efter tidligere gældende regler til husdyrbrug større end 75 og mindre end eller lig med 250	6
	H § 12, stk. 1: Husdyrbrug, som er godkendt efter tidligere regler i husdyrbrugloven til husdyrbrug større end 250 DE	5
	H § 16 a, ikke IED: Husdyrbrug med en ammoniakemission større end 3.500 kg NH3-N pr. år (kategori 1b)	1
	H § 16 b, med BAT: Husdyrbrug med en tilladelse til en ammoniakemission større end 750 og mindre end eller lig med 3.500 kg NH3-N pr. år	16
	I alt	28
Sum kategori 1		123
Bilag 1-virksomheder	A53: Maskinværksteder mv. der foretager forarbejdning af jern, stål eller metaller.	26
	A54: Elektrotekniske virksomheder.	3
	B52: Mørtelværker, grusværker mv. placeret et endt sted end indvindingsstedet	1
	B53: Virksomheder, der fremstiller keramiske produkter ved brænding	1
	D53: Sæbefabrikker, vaskemiddelfabrikker og rengøringsmiddelfabrikker	4
	D57: Virksomheder, der fremstiller produkter ved sintring af fluorplast, pressestøbning eller fiberarmering af hærdeplast mv.	1

	D59: Virksomheder, der fremstiller plastprodukter ved sprøjtestøbning, ekstrudering, herunder kalandring, eller ved termoformning.	2
	E51: Rotations-, offset-, serigrafiske trykkerier, bogtrykkerier mv.	5
	E52: Savværker, Møbelfabrikker og maskinsnedkerier. Bygnings-snedkerier mv.	9
	E55: Virksomhed for behandling eller forarbejdning af korn og frø. Virksomhed for foderstofproduktion mv.	4
	E57: Bryggerier, mineralvandsfabrikker og maltfabrikker	2
	E60: Renserier og erhvervsmæssigt drevne vaskerier optaget på Bilag 1 til Brugerbetalingsbekendtgørelsen	3
	E62: Anlæg til vask eller rensning af grøntsager mv.	1
	E68: Rotations-, offset-, serigrafiske trykkerier, bogtrykkerier mv.	1
	F51: Slagterier, Tarmrenserier mv.	4
	F56: Røgerier, kødvarevirksomheder og slagter- og viktualievirksomheder mv.	1
	H51: Garageanlæg og pladser til kørende materiel, Redningsstationer mv.	43
	K52: Anlæg for omlastning af ikke-farligt affald mv.	5
	K53: Komposteringsanlæg mv.	1
	I alt	117
Autobranche	Autoværksteder: Etablering og drift af autoværksteder m.v. ***	117
	I alt	117
Kategori 2- husdyrbrug	H § 10: Husdyrbrug med en tilladelse efter de tidligere gældende regler til et dyrehold større end 15 og mindre end eller lig med 75	19
	H § 16 b, uden BAT: Husdyrbrug med en tilladelse til husdyranlæg med et produktionsareal større end 100 m ² mv.	13
	HG § 1 stk. 1: Husdyrbrug der ikke har eller kan få en godkendelse, men med et dyrehold større end 75 og mindre end eller lig med 250 DE (IED-grænsen)	178
	I alt	210
Sum kategori 2		444
Sum kategori 1 + 2	Brugerbetalingspligtige virksomheder****	567
Svømmehaller	Kommunale og private svømmebade	2
Vandværker	Almene vandforsyninger	44
Øvrige virksomheder	Mindre maskinværksteder, andre reparationsvirksomheder, frisører, tømrer / snedkere, malere, transportører, læger, tandlæger, handel- kontor- og lagervirksomheder, restaurationer, butikker og detail-virksomheder *****	81
Øvrige landbrug	HG § 1 stk. 2: Ejendomme med erhvervsmæssigt dyrehold med et produktionsareal mindre end eller lig med 100 m ² som udgangspunkt*****	38
	Landbrug: Øvrige dyrehold, men med erhvervsmæssigt dyrehold*****	18
	Plantebrug der modtager husdyrgødning: Ejendom uden erhvervsmæssigt dyrehold, men et plantebrug, hvor der på ejendommen anvendes eller opbevares husdyrgødning *****	4

* Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed for de 3 IE-virksomheder. Vi er myndighed på spildevand og affald. Vi udfører ikke løbende tilsyn, kun ved henvendelser eller klager eller som opfølgning på vilkår i spildevandstilladelser.

** Der er tale om samme virksomhed, hvor Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed. Vi er myndighed på spildevand og affald. Vi udfører ikke løbende tilsyn, kun ved henvendelser eller klager eller som opfølgning på vilkår i spildevandstilladelser.

*** af de autoværksteder er der 10, som er udelukkende vaskehaller

**** Udendørs skydebanerne og en af lufthavnene/flyvepladserne skal ikke regnes med, da foreninger ikke skal opkræves brugerbetaling

***** Denne opgørelse er forbundet med meget stor usikkerhed, i det, at den ikke løbene er blevet ajourført. Ved udtræk i CVR på virksomheder over 2 ansatte, er der 1109 aktive virksomheder.

***** Disse husdyrbrug er ikke omfattet af miljøtilsynsbekendtgørelsen. Brugerbetalte tilsyn på ejendomme føres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Bilag 3 - Liste over IED-virksomheder og -husdyrbrug i Holbæk Kommune

IED står for "Industrial emissions directive", og udtrykket kommer fra EU's direktiv om industrielle emissioner. Direktivet regulerer forureningen fra de største industrivirksomheder. IED-husdyrbrug er husdyrbrug med slagtesvin, søer eller fjerkræ, som overskrider husdyrbruglovens stipladsgrænser, og som efter regler fra EU er særlige regler for at begrænse deres påvirkning af miljøet.

Navn	Adresse	CVR	Listepunkt / Virksomhedsgruppe
Virksomheder			
Strandmøllen A/S	Roskildevej 213	13913072	4.2 fremstilling af gasser
Biovækst A/S	Hagesholmvej 7	26661684	5.3b Behandling af affald
Audebo Deponi	Hagesholmvej 7	13507406	5.4 Deponeringsanlæg
Pharmacosmos A/S	Rørvangsvej 30	15517085	4.5 Fremstilling af farmaceutiske produkter
Husdyrbrug			
Avdebogård Svineproduktion ApS	Strandvejen 10	19720640	IE-slagtesvinehold (kategori 1a)
Knud Kjær Knudsen	Bukkerupvej 67	33304366	IE-slagtesvinehold (kategori 1a)
Lars Sams Sandal	Bakkedraget 27	21134198	IE-slagtesvinehold (kategori 1a)
Nybygaard v/Per Andersen	Bjergby Engvej 1	74731317	IE-slagtesvinehold (kategori 1a)
Peter Kjær Knudsen	Edelgundegårdsvej 6	41641606	IE-slagtesvinehold (kategori 1a)
Peter Kjær Knudsen	Tingerupvej 49	41641606	IE-slagtesvinehold (kategori 1a)
Søren Skovgård Kristensen	Skamstrupvej 89	12905246	IE-slagtesvinehold (kategori 1a)
Uhrslunde v/Per Sten Andersen	Bjergbyvej 5	74731317	IE-slagtesvinehold (kategori 1a)
Bredebjerggård	Ringstedvej 260	74279	IE-sohold (kategori 1a)
Dønnerup A/S	Sørningevej 5	11780	IE-sohold (kategori 1a)
Folke Dreyer	Nybyvej 29	20076	IE-sohold (kategori 1a)
HAGESHOLM MULTISITE K/S	Hagesholmvej 17	39406	IE-sohold (kategori 1a)
Heinemosegård V/Klaus Flemming Pedersen	Stestrupvej 184	15787	IE-sohold (kategori 1a)
Knud Kjær Knudsen	Bårupvej 7A	89866	IE-sohold (kategori 1a)
Kristian Frederiksen	Kundbyvej 18	93915	IE-sohold (kategori 1a)
Michael Bosebjerg Jensen	Bjergby Engvej 2	11611	IE-sohold (kategori 1a)
Tornvedgården v/Michael Bosebjerg Jensen	Holbækvej 174B	99627	IE-sohold (kategori 1a)
Østervang Svineproduktion v/Hanne Als Palle	Tøltevej 6	81363	IE-sohold (kategori 1a)

Bilag 4 - Omstillingselementer fra Klimastrategien Holbæk 2050

I Klimastrategien Holbæk 2050 er de 16 omstillingselementer inddelt på temaer og det fremgår, hvilken plan, som er primært drivende for at indsatsen gennemføres.

	#	Tema	Omstillingselement	Primære plan
	1	Elproduktion	Planlægning for vindmøller	Kommuneplan
	2	Elproduktion	Planlægning for solcelleanlæg	Kommuneplan
	3	Grøn varmeforsyning	Fjernvarmeudbygning	Strategisk Varmeplan
	4	Grøn varmeforsyning	Konvertering til individuelle varmepumper	Strategisk Varmeplan
	5	Grøn varmeforsyning	Energibesparelser	Strategisk Varmeplan
	6	Mobilitet	Ladeinfrastruktur til elbiler	Særsomt plan/udbud
	7	Mobilitet	Ændret transportadfærd	Mobilitetsplan
	8	Mobilitet	Grønne kollektive busser	Mobilitetsplan
	9	Mobilitet	Grøn omstilling af tung transport og non road (f.eks. traktorer og anlægsmaskiner)	Holbæk 2050
	10	Landbrug og arealanvendelse	Udtag af lavbundsjord	Holbæk 2050
	11	Landbrug og arealanvendelse	Skovrejsning	Holbæk 2050
	12	Landbrug og arealanvendelse	Implementering af tiltag i landbrugsaftalen	Holbæk 2050
	13	Landbrug og arealanvendelse	Omlægning til økologi	Holbæk 2050
	14	Industri og øvrige	Udfasning af naturgas til procesformål	Holbæk 2050
	15	Industri og øvrige	Reduktion af udledninger fra køle- og opløsningsmidler	Holbæk 2050
	16	Industri og øvrige	Grønnere affaldshåndtering	Affaldsplan, Spildevandsplan

Bilag 5 - Forslag til indarbejdelse af omstillingselementer i miljøtilsynet

Nedenfor er det nærmere beskrevet, hvordan de udpegede omstillingselementer fra klimastrategien Holbæk 2050 kan indarbejdes i miljøtilsynet. Klimastrategien Holbæk 2050 revideres i 2024 og der kan derfor ske ændringer i mål og handlinger ift. den nuværende strategi. Det vil være den på det tidspunkt gældende klimastrategi's mål og handlinger, der sætter rammen.

Landbrug og husdyrbrugsområdets bidrag til 70% reduktion frem mod 2030

På landbrugsområdet er der i klimastrategien Holbæk 2050 udpeget 4 omstillingselementer. Af dem er det beskrevet hvordan omstillingselement 12 kan inddrages i miljøtilsynsplanen.

Omstillingselement 12 – Implementering af tiltag i landbrugsaftalen

I klimastrategien Holbæk 2050 er der lagt op til, at Holbæk Kommune gennem partnerskaber med landmænd og lodsejere skal understøtte implementering af Landbrugsaftalen. Der er således god synergi i, at omstillingselement 12 kan blive en del af det lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbrugene. Mange af tiltagene, som f.eks. hyppigere udslusning af gylle, er allerede lovpligtige, og der føres derfor allerede tilsyn med disse elementer.

Nedenfor er et uddrag fra opgavematrixen på husdyrbrug området. Delmål 3.1 omkring forbedret husdyrgødningshåndtering og delmål 3.2 om foderkrav udgør det samlede tema. Temaerne 'forbedret husdyrgødningshåndtering' samt 'foderkrav' er udvalgt som delelementer fra Landbrugsaftalen, som områder, hvor der kan være særligt fokus på miljøtilsynene

Tabel 6 Forslag på implementering af omstillingselement 12 på husdyrbrugsområdet

	Overordnet mål	Delmål	Aktiviteter for at nå mål
	3. Implementering af tiltag i landbrugsaftalen (omstillingselementer 12)	3.1 Forbedret husdyrgødningshåndtering	3.1.1 Udføre basis og prioriterede tilsyn med øget fokus på implementering af hyppig gylleudslusning
			3.1.2 Skærpet håndhævelses praksis ifm. miljøtilsynet
			3.1.3 Udføre målrettede kampagner og udarbejde informationsmateriale
			3.1.4 Drøftelse af konkrete tiltag med landmanden og landbrugsforeninger
		3.2 Foderkrav	3.2.1 Udføre basis og prioriterede tilsyn med fokus på særregler for IE-husdyrbrug
			3.2.2 Skærpet håndhævelses praksis vedr. særregler for IE-husdyrbrug
			3.2.3 Drøftelse af konkrete tiltag med landmanden og landbrugsforeninger

Øvrige omstillingselementer

Omstillingselementerne 10 og 11 fra tabellen på bilag 4 er også relevante temaer at medtage i miljøtilsynsplanen. Disse elementer håndteres af Naturteamet, som allerede arbejder med udtagning af lavbundsgrunde og skovrejsning. For at skabe synergi kan Landbrugsteamet f.eks. ved miljøtilsyn på husdyrbrug agere bindeled ved at medbringe informationsmateriale og orientere om konkrete lavbunds- og skovrejsningsprojekter.

Virksomhedsområdets bidrag til 70% reduktion frem mod 2030

På virksomhedsområdet er der i handleplanen 2050 udpeget tre omstillingselementer. Navnlig omstillingselement 14 om udfasning af naturgas til procesformål, Omstillingselement 15 "reduktion af udledning af køle og smøremidler" og, omstillingselement 16 "Grønnere affaldshåndtering".

I denne miljøtilsynsplan beskrives hvordan omstillingselement 16 kan indgå i miljøtilsynsarbejdet. Dette udelukker ikke, at der stadig kan være dialog om omstillingselement 14, om udfasning af naturgas til procesformål, når der afholdes tilsyn på produktionsvirksomhederne i kommunen.

Omstillingselement 16 - Grønnere affaldshåndtering

Virksomheds- og landbrugsteamet har en mangeårig viden om de lokale affaldsstrømme i kommunen fordi der laves tilsyn med virksomhederne.

Omstillingselement 16 er ligeledes tænkt ind som et tværgående element i det, at husdyrbrug og landbrug, på lige fod med virksomhederne, i højere grad end tidligere skal sortere deres affald og sikre mere genanvendelse.

Omstillingselementet tager afsæt i en af de 9 indsatser fra affaldsplanen for 2022 - 2032 og omfatter to delmål:

- Delmål 1.1 Øge genanvendelsen af erhvervs-, bygge- og anlægsaffald
- Delmål 1.2 Facilitering af virksomhedssymbioser.

Det overordnede mål for omstillingselementet er, at Holbæk Kommune opnår en grønnere og mere cirkulær affaldshåndtering. Det bærende element heri er, at øget sortering af erhvervs- samt bygge- og anlægsaffald fører til en reduktion af affaldsmængder, som ender på deponi eller til forbrænding, hvilket medfører en stigning i mængden af affald, der kan genanvendes og omdannes til en ressource eller råvare for andre virksomheder. Affaldstyperne kortlægges blandt andet ved, at der udleveres affaldsregistreringsskemaer til virksomheder, når der udføres basis- eller prioriteret miljøtilsyn. Der føres tilsyn med, at virksomhederne overholder reglerne om udsortering af affaldet, og der sikres opfølgning på eventuelle håndhævelser i samme forbindelse.

I Indsatsen "Den enes affald, den andens råvare", er det centrale element, at kommunen faciliterer parringen af virksomhedssymbioser. Arbejdet med at facilitere virksomhedssymbioserne skal, ifølge affaldsplanen 2022-2032, ske i tæt samarbejde med Holbæk Erhvervsforum og andre interesseorganisationer samt FORS A/S, som skal stå til rådighed med vidensdeling og erfaring indenfor affaldshåndtering.

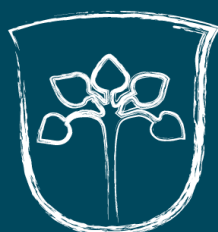
For at understøtte dette kan kommunen, når der er miljøtilsyn, uddele informationsmateriale omkring symbiosesamarbejdet, have særligt fokus på tilsynet med affaldsbehandlingsanlæg og

affaldstransportører samt arrangere temamøder eller årlige statusmøder med Holbæk Erhvervsforum og andre interesseorganisationer. For både husdyrbrug og virksomheder gælder reglerne om affaldssortering, og dette tema om grønnere affaldshåndtering kan således være en tværgående aktivitet.

Neden for på matricen fremgår de aktiviteter, der kan udføres for at nå i mål. I kolonnen "Aktiviteter for at nå i mål" står de nærmere beskrevet.

	Overordnet mål	Delmål	Aktiviteter for at nå mål
	1. Grønnere affaldshåndtering (omstillings element 16 i Holbæk 2050)	1.1 Øge genanvendelsen af erhvervs-bygge- og anlægsaffald (Del mål i affaldsplanen)	1.1.1 Udføre basis og prioriterede tilsyn
			1.1.2 Kortlægning af affaldstyper ved at udlevere affaldsregistreringsskemaer på både landbrug og virksomheder
			1.1.3 Opfølgning på håndhævelser ved miljøtilsynet
			1.1.4 Fokus og øget kontrol med at virksomheder indrapporterer til Affalds Data Systemet (ADS)
			1.1.5 Gøre status i den årlige tilsynsindberetning i DMA til Miljøstyrelsen
		1.2 "Den enes affald, den andens råvare". Facilitere parring af virksomhedssymbioser (Del mål i affaldsplanen)	1.2.1 Kampagnetilsyn på virksomheder og landbrug
			1.2.2 Fokus på tilsyn med affaldsbehandlingsanlæg og affaldstransportører
			1.2.3 Aflevere informations materiale på tilsyn
			1.2.4 Afholde årligt møde med erhvervsforum og landbrugsorganisationer

Bilag 6 - Høringssvar

HOLBÆK KOMMUNE

Kanalstræde 2, 4300 Holbæk
72362626, post@holb.dk